

 Kwaliteitsafspraken

Overzicht

basisrechten medezeggenschap

Overzicht Instemming-adviesrechten

Als lid van een medezeggenschapsorgaan heb je bepaalde rechten tot je beschikking. Deze rechten zijn bedoeld om jou in staat te stellen je werk zo goed mogelijk uit te voeren. Ze staan wettelijk vastgelegd in de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (de WHW). In dit document zullen we telkens verwijzen naar de artikelen waarin jouw rechten staan opgeschreven. Het eerste artikel (hoofdstuk 9) geldt hierbij voor universiteiten, het tweede (hoofdstuk 10) voor hogescholen. Bij besluiten genomen op decentraal niveau (faculteiten, academies, instituten e.d.) heeft de bijbehorende decentrale medezeggenschapsraad dezelfde rechten (WHW [9.37.2](#); [10.25.1](#)).

Instemmingsrecht

Als medezeggenschapsraad heb je wettelijk vastgelegd instemmingsrecht met betrekking tot bepaalde documenten. Hieronder vallen bijvoorbeeld:

- Het instellingsplan (meerjarig strategisch beleidsplan)
- De wijze waarop de instelling haar eigen kwaliteit test of laat testen en de maatregelen die naar aanleiding van deze resultaten worden genomen
- Het studentenstatuut
- De hoofdlijnen van de begroting.

In het kader van de kwaliteitsafspraken heb je als medezeggenschapsraad ook instemming op het plan (gehad). De kwaliteitsafspraken maken daarnaast deel uit van de hoofdlijnen van de begroting, waardoor je jaarlijks instemmingsrecht hebt op de bedragen van de kwaliteitsafspraken zoals ze dat jaar worden uitgegeven. (WHW [9.33.2](#); [10.20.3](#); [Investeren in Onderwijskwaliteit Kwaliteitsafspraken 2019-2024, pagina 3](#))

Op jouw instelling kunnen er nog meer zaken zijn waarop jij instemmingsrecht hebt. Dit is vastgelegd in een reglement. Voor geldigheid van dit reglement, en wijzigingen daarvan, is instemming van ten minste twee derde van de medezeggenschapsraad vereist. (WHW [9.34.3a](#); [10.22.a](#))

Informatierecht

Het bestuur is verplicht om jou te voorzien van alle informatie die je redelijkerwijs nodig hebt om je taken uit te kunnen voeren. Als je deze informatie niet krijgt, heb je het recht om dit op te vragen bij je bestuur. (WHW [9.32.6](#) [10.19.6](#))

Adviesrecht

Als medezeggenschapsorgaan mag jij het bestuur zowel gevraagd als ongevraagd van advies voorzien. Je kunt te allen tijde formeel advies uitbrengen aan het bestuur. Binnen drie maanden moet het bestuur daar officieel op reageren. Deze reactie moet de vorm hebben van een voorstel, waarin zij beredeneren waarom zij het advies wel of niet overnemen, en hoe zij dit vorm zullen geven. Voordat dit voorstel wordt uitgewerkt, moet er ook overleg plaatsvinden met de raad. (WHW [9.32.2](#); [10.19.2](#))

Verder is het bestuur zelf verplicht om het advies van de medezeggenschap in te winnen voordat bepaalde besluiten genomen worden. Dit omvat onder andere:

- De begroting
- Het algemene personeels- en benoemingsbeleid
- Selectiecriteria en –procedures

Hetzelfde geldt voor de Raad van Toezicht, die advies moet inwinnen bij het opstellen van een profielschets voor nieuwe leden van het College van Bestuur en/of de Raad van Toezicht, evenals bij het ontslaan of benoemen van nieuwe leden van het College van Bestuur. (WHW [9.33a](#); [10.20a](#))

Bij het benoemen en ontslaan van een decaan op de universiteit, wint het CvB advies in bij de betreffende faculteitsraad. (WHW [9.13.2](#))

Om ervoor te zorgen dat jouw advies ook daadwerkelijk impact kan hebben, moeten het College van Bestuur en de Raad van Toezicht zorgdragen voor een aantal dingen:

- Ze moeten het advies op tijd vragen, zodat ze het daadwerkelijk mee kunnen nemen in de besluitvorming.
- Als raad moet je voorafgaand aan het advies de kans krijgen om met het CvB te overleggen
- Je moet als raad zo snel mogelijk op de hoogte worden gebracht van de manier waarop je advies wordt meegenomen in de besluitvorming.
- Mocht ervoor gekozen worden om niet het hele advies over te nemen, moet je dit als raad met het CvB/RvT kunnen overleggen vóór het definitieve besluit genomen wordt.

(WHW [9.35](#); [10.23](#))

Voorzieningen en scholing voor medezeggenschap

Als lid van de medezeggenschapsraad heb je recht op hulp en ondersteuning, gefaciliteerd door het College van Bestuur, zodat je je taken goed kan vervullen. Als raad mag je gebruikmaken van voorzieningen zoals ambtelijke, financiële en juridische ondersteuning en scholing.

Hierbij moet het College van Bestuur de leden van de medezeggenschapsraad een scholingsbudget ter beschikking stellen. Het budget voor deze scholing wordt gezamenlijk vastgesteld door het CvB en de medezeggenschapsraad. Docentleden mogen deze scholing tijdens hun werktijd (dus onder betaling) volgen.

Ook faculteitsraden en opleidingscommissies hebben via deze regeling recht op budget voor scholing. Op universiteiten ligt de verantwoordelijkheid voor de toekenning van het budget dan bij de decaan.

(WHW [9.48](#); [10.39](#))

Kwaliteitsafspraken

Op het gebied van de kwaliteitsafspraken zijn er extra afspraken gemaakt tussen OCW, de instellingen en studentorganisaties in de sectorakkoorden ([WO](#); [HBO](#)). Daarin zijn landelijke thema's vastgesteld die richting geven aan de invulling van de gelden, maar elke instelling mocht eigen beleid en concrete maatregelen opstellen. De medezeggenschap kreeg hierin ook belangrijke taken.

Zo kreeg de medezeggenschap het recht om rond 2019 input te leveren bij het opstellen van de plannen voor de kwaliteitsafspraken tot en met 2024. Nadat de plannen gevormd waren, had medezeggenschap instemmingsrecht op het volledige plan. Daarnaast is afgesproken dat de kwaliteitsafspraken elk jaar onderdeel uitmaken van de hoofdlijnen van de begroting. Ook hier heeft de medezeggenschap instemmingsrecht op.

Om deze rechten goed te kunnen uitvoeren, moet jij als medezeggenschapper de benodigde ondersteuning krijgen van je instelling. Dit betekent voldoende tijd om je werk uit te kunnen voeren, maar bijvoorbeeld ook alle informatie die nodig is voor het lezen en beoordelen van een begroting.

Instellingen moeten in de periode 2019-2024 elk jaar een apart hoofdstuk toevoegen aan hun jaarverslag waarin zij rapporteren over de voortgang van de kwaliteitsafspraken. Dit gaat zowel over de inhoud (wat er wordt uitgevoerd), als het proces (hoe het wordt uitgevoerd). Onder het proces valt ook de betrokkenheid van en afspraken met de medezeggenschap.

In dit jaarverslag is ook ruimte voor de visie van de medezeggenschap op de voortgang. Daarom heb jij als raad het recht om elk jaar in een bijlage van het jaarverslag te reflecteren op de inhoud en het proces rondom de kwaliteitsafspraken. Deze reflectie wordt meegenomen in de onafhankelijke beoordeling van jouw instelling door de Nederlands Vlaamse Accreditatie Organisatie (NVAO). Het is dus belangrijk om dit document zorgvuldig op te stellen. Weet je niet waar je moet beginnen? Wij schreven een korte gids.

De rechten die we hierboven besproken hebben gelden tot 2024. De huidige invulling van de kwaliteitsafspraken loopt dan af, maar er zal blijvend geïnvesteerd worden met een vorm van betrokkenheid van de medezeggenschap. Op het moment van schrijven zijn deze nieuwe nationale kaders nog niet vastgesteld. Wel kun jij in de tussentijd op je eigen instelling al overleggen met het bestuur welke rechten en structuren je graag zou behouden. Begin hier vooral op tijd mee!

Naar aanleiding van het sectorakkoord is een loket opgericht voor specifieke vragen van de medezeggenschap rondom de kwaliteitsafspraken: het Landelijk Loket Kwaliteitsafspraken. Bij ons kun je altijd terecht met je vragen, moeilijke situaties en ondersteuningsbehoeften.

info@kwaliteitsafspraken.nl